

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta: **Barbora Antošová**
Téma práce: **Problematika náhradního mateřství**
Rozsah práce: **55 stran vlastního textu**
Datum odevzdání práce: **dle informačního systému, práce datována 11. 11. 2017**

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Problematika náhradního mateřství je aktuální s ohledem na dynamický vývoj zdravotních služeb v oblasti *in vitro* fertilizace a asistované reprodukce obecně. Právo je v tomto směru spíše konzervativním systémem, který se dosud plně nevypořádal se značným posunem společenské reality, jenž v tomto směru nastal během posledních několika desetiletí. Zpracování tématu autorkou lze považovat za přínosné, neboť je nutno setrvávající právní úpravu konfrontovat s reálnými změnami předmětu její regulace a zamyslet se nad její udržitelností.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, na vstupní údaje a jejich zpracování a na použité metody:

Zvolené téma je standardně náročné na znalosti a údaje, ovšem obtížnější z hlediska volby a aplikace vhodné metody. Do tématu (ne)akceptace náhradního mateřství právem – tím spíše případného náhradního mateřství úplatného – se promítají mimoprávní, především etická a morální, hlediska, což klade větší nároky na vhodné pojetí a strukturování práce a v ní užitých tezí a argumentů. Je zapotřebí zohlednit též mezinárodní závazky České republiky, například zvážit význam zákazu využití lidského těla k dosažení finančního prospěchu v Úmluvě o biomedicíně.

3. Hodnocení práce z hlediska hlavních kritérií (splnění cíle práce, samostatnost při zpracování tématu, logická stavba práce, práce s literaturou / využití cizojazyčné literatury, včetně citací, hloubka provedené analýzy ve vztahu k tématu, formální úprava práce, jazyková a stylistická úroveň):

Autorka si klade za cíl zvážit, zda by Česká republika měla přijmout podrobnější právní úpravu náhradního mateřství, a navrhnout alespoň v základních rysech, jak by mohla vypadat. Tento cíl lze v zásadě považovat za splněný, byť mám za to, že úvahy *de lege ferenda* by mohly být více rozvinuty a poté vysvětleno, jaký konkrétní dopad by v případě přijetí měly na společenské poměry.

Práce je zpracována samostatně, autorka představuje své vlastní názory, snaží se k nim nabízet argumenty a zohlednit, o jak citlivou až intimní problematiku se u konkrétních aktérů může jednat. Z hlediska metodiky se neomezuje na deskripci, nýbrž usiluje o analýzu v rámci právního řádu.

Práce má logickou strukturu, v přiměřeném rozsahu představuje téma a přináší i porovnání se zahraničními příklady, které jsou vhodně vybrány k ilustraci rozdílných přístupů k regulaci problematiky včetně relativně krajních poloh. Autorka využívá v přiměřeném rozsahu domácí

literaturu, v určitém rozsahu jsou použity i zahraniční zdroje, byť by jich mohlo být užito i více. Citace jsou prováděny standardním způsobem.

Hloubka provedené analýzy je adekvátní vzhledem k tomu, že pozitivní právní úprava v České republice je minimální, takže se autorka logicky soustředí spíše na úvahy o její změně v případě, že by zákonodárce uznal její potřebnost. Formální úprava práce odpovídá obvyklým požadavkům na diplomovou práci. Jazyková a stylistická úroveň je dobrá, nevykazuje zásadní nedostatky.

4. Případné další vyjádření k práci:

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Lze argumentovat, že úplatné náhradní mateřství není v rozporu se zákazem finančního prospěchu z lidského těla (například dle Úmluvy o biomedicíně)? Jaké by byly limity smluvní svobody, pokud by byla uzavírána smlouva o náhradním mateřství (zejména jaká ujednání by bylo možno považovat za právně aprobovatelná a jaká nikoli)?

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě:

Práci doporučuji k obhajobě.

7. Navržený klasifikační stupeň:

Práci navrhuji hodnotit „výborně“, s přihlédnutím k průběhu obhajoby.

V Praze dne 19. listopadu 2017

JUDr. Tomáš Holčapek, Ph.D.